

Teresa z Lisieux. Fenomen małej drogi [TPCT 354]

W tym numerze w 150. rocznicę urodzin Teresy z Lisieux chcemy przyrzeć się fenomenowi jej świętości. Czym było jej przesłanie? W jaki sposób dociera do współczesnego człowieka i czy może być kluczem dla zmodernizowanego społeczeństwa na drodze wiary? W jaki sposób ukazywała Boga w świecie nowoczesności?

Współczesny człowiek często stroni od heroizmu, nie czuje się przywiązany do wielkich słów, aktów, patosu. Sytuuje się raczej w obrębie zwyczajności, najlepiej rozumiejąc porządek codzienności. Człowiek od rzeczy małych. I to bez pejoratywnego wartościowania! W świecie, który przecież wyłonił się ze zgliszczy wielkich narracji, całościowych ideologii, ogniskowanie się wokół „cieplej wody w kranie” oraz obywatelskości spod znaku „płacenia podatków” - jest to modus całkowicie zrozumiały. Buntowanie się przeciw temu prowadzi raczej na manowce, szczególnie że przymuszanie do heroizmu to jakiś ponury pomysł zakotwiczony gdzieś w gnostyckich ideach. Być może warto zwrócić uwagę, że tak jak istnieje Człowiek od rzeczy małych, tak istnieje przecież Bóg rzeczy małych, który ma swoją niezwykłą świętą — Teresę z Lisieux. To ona odkrywała przed swoimi współczesnymi i kolejnymi pokoleniami, że małe czyny mogą być wielkimi dziełami miłosierdzia, jeśli są dokonywane z miłością i w posłuszeństwie Bogu.

Święta Teresa z Lisieux, znana również jako „Mała Teresa od Jezusa”, urodziła się 2 stycznia 1873 roku w Alençon we Francji jako ostatnie z

dziewięciorga dzieci Ludwika i Zelii Martinów. Jej rodzice byli pobożnymi katolikami. W wieku czterech lat straciła matkę, a po jej śmierci zaczęła chodzić do kościoła codziennie i modlić się za nią. W wieku 15 lat Teresa zdecydowała, że chce zostać zakonnice i wstąpić do karmelitanek w Lisieux. W 1890 roku przyjęła śluby zakonne i pozostała w zakonie do końca życia jako siostra Teresa od Dzieciątka Jezus. W lutym 1893 została mistrzynią nowicjatu. W zakonie Teresa skupiała się na modlitwie i służbie bliźnim, ale jej zdrowie nadal było słabe. W 1891 roku zachorowała na gruźlicę i przez resztę swojego życia była ciężko chora. Teresa pozostała bardzo pobożna i skupiona na Bogu, a jej modlitwy i refleksje zostały przez nią spisane w kilku książkach. Zmarła 30 września 1897 roku w wieku zaledwie 24 lat i została beatyfikowana w 1923 roku, a w 1997 roku została ogłoszona świętą przez papieża Jana Pawła II.

Św. Teresa wierzyła, że najważniejszą rzeczą jest miłość do Boga i służenie Mu poprzez codzienną modlitwę i służbę bliźnim

Św. Teresa wierzyła, że najważniejszą rzeczą jest miłość do Boga i służenie Mu poprzez codzienną modlitwę i służbę bliźnim. Uważała, że nawet najmniejsze

czyny mogą być wielkimi dziełami miłości, jeśli są wykonywane z miłością i uległością wobec Boga. Pisała w ten sposób: „Poszukam sposobu dostania się do Nieba małą drogą – bardzo krótką i bardzo prostą małą drogą, która jest całkowicie nowa. Żyjemy w epoce wynalazków; w dzisiejszych czasach bogaci nie muszą kłopotać się wchodzeniem po schodach, zamiast tego mają windy. Cóż, mam zamiar spróbować znaleźć windę, dzięki której będę mogła wznieść się do Boga, ponieważ jestem zbyt mała, aby wspiąć się po stromych schodach

doskonałości”. W swoim dążeniu do świętości, aby osiągnąć doskonałość i wyrazić swoją miłość do Boga, wierzyła, że nie trzeba dokonywać czynów heroiczych ani wielkich czynów, wystarczy być „wiernym w rzeczach małych”. Ta idea przyświecała jej przez życie zakonne, które starała się realizować podług tej zasady.

Teresa z Lisieux jest jedną z najpopularniejszych świętych rzymskokatolickich od czasów apostołskich. Barbara Stewart, pisząca dla *The New York Times*, nazwała kiedyś św. Teresę „Emily Dickinson rzymskokatolickiej świętości”. Z pewnością jej przesłanie jest niemal uszyte dla człowieka nowoczesnego, który w obliczu wielkich machin świata zmodernizowanego, często ma poczucie małej sprawczości. Co więcej, wokół niej wytworzył się pewien paradoks: Teresa żyła w ukryciu i chciała pozostać w cieniu, ale stała się szalenie popularna po śmierci dzięki swojej duchowej autobiografii. Zostawiła też listy, wiersze, sztuki religijne, modlitwy, a jej ostatnie rozmowy zostały nagrane przez siostry. Obrazy i fotografie dodatkowo doprowadziły do tego, że stała się rozpoznawalna. Można powiedzieć, że stała się, pomimo swojego skrycia i skromności, niezwykle wpływowym wzorem świętości dla katolików XX wieku. Świętą sformatowaną do ukazywania wiary i prostego przesłania wprost do człowieka doby nowoczesności.

W tym numerze w 150. rocznicę urodzin Teresy z Lisieux chcemy przyjrzeć się fenomenowi jej świętości. Czym było jej przesłanie? W jaki sposób dociera do współczesnego człowieka i czy może być kluczem dla zmodernizowanego społeczeństwa na drodze wiary? W jaki sposób ukazywała Boga w świecie nowoczesności?

Jan Czerniecki

Redaktor naczelny

*Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury*

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
